

Det har det problem i sig, at det vil stride mod den såkaldte ABM-traktat, og at det derfor vil medføre nogle meget komplicerede diskussioner og komplicerede forhandlinger i forhold til russerne.

Men det centrale for os er, at vi også i det danske Folketing ligesom i andre lande får startet en diskussion af denne her idé, denne her plan, i sammenhæng med, hvordan vi skal forholde os til de nye muligheder, der burde være med hensyn til at få nedrustet, i stedet for at der startes en ny oprustning.

Så jeg ser frem til det svar, jeg får fra regeringen.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): I Folketingets spørgetid den 17. november 1999 oplyste jeg om regeringens holdning til de amerikanske overvejelser om et begrænset nationalt missilforsvar og dets mulige konsekvenser for Grønland. Jeg oplyste dengang, at der ikke var truffet nogen beslutning fra amerikansk side, og at der ikke forelå en konkret anmodning om anvendelse af Thuleradaren i forbindelse med projektet. Dette er fortsat tilfældet.

Endvidere understregede jeg, at regeringen fortsat ønskede, at Thuleradarens anvendelse ikke skulle være i strid med gældende internationale regler. Regeringen har også løbende understreget, at den lægger vægt på at holde Folketinget og parallelt hermed hjemmestyret og Landstinget løbende orienteret om de amerikanske overvejelser, og dette er også fortsat tilfældet.

USA overvejer en eventuel opstilling af et begrænset nationalt missilforsvarssystem, National Missile Defense, NMD. Systemet skal kunne forsvare USA mod et angreb med ét eller få langtrækkende missiler, der kan være udstyret med nukleare eller kemiske eller biologiske eller konventionelle sprængladninger. Det er den amerikanske vurdering, at en sådan trussel mod USA er stigende, og at visse fjendtligt-sindede stater anvender mange ressourcer på at udvikle langtrækkende missiler, der kan true oversøiske amerikanske mål og mål i selve USA. Risikoen for politisk afpresning er en vigtig side af sagen.

Ikke mindst Nordkoreas bestræbelser for at udvikle sådanne missiler vækker bekymring i USA. Nordkorea har testet én løfteraket til

satellitopsendelse. Det vides også, at Nordkorea forbereder nye test. Også andre lande, f.eks. Irak og grupperinger i Mellemøsten, har ambitioner om at udvikle en sådan langtrækkende missilkapacitet. I det hele taget indgår spredningen af masseødelæggelsesvåben og assistance og eksport af viden til både stater og terrorgrupperinger i det nye trusselsbillede. Regeringen er grundlæggende enig i, at truslen fra masseødelæggelsesmidler bør tages meget alvorligt.

Man er fra amerikansk side i færd med at forberede indsættelse af et NMD-system. NMD forudses at blive et meget kompliceret forsvarssystem. Ved hjælp af satellitter og radar vil afsendelsen af et angrebsmissil med kurs mod USA blive opfanget. Angrebsmissilet forventes herefter at blive imødegået af en raket afsendt fra USA, der ved direkte kollision vil destruere angrebsmissilet. Det er, som det hedder på amerikansk, kugle mod kugle. NMD-raketten vil således ikke være udstyret med et sprænghoved, hverken nukleart eller konventionelt.

USA har bilateralt og i NATO orienteret Danmark og andre NATO-medlemslande om NMD-planerne. USA har oplyst, at en eventuel beslutning om etablering af et begrænset nationalt missilforsvarsprogram stadig er under overvejelse. Der er således ikke taget endelig stilling til systemets konkrete indhold og struktur. Der kan tidligst forventes stillingtagen til etablering af systemet i løbet af den kommende sommer.

Det er fra amerikansk side gjort klart, at præsident Clinton vil træffe sin beslutning ud fra en helhedsvurdering. Der vil bl.a. blive taget hensyn til trusselsbilledet. Den teknologiske mulighed for at gennemføre systemet vil indgå i overvejelserne. Også bredere internationale hensyn som våbenkontrol og hensynet til USA's allierede vil indgå i overvejelserne.

USA har indtil nu gennemført to test af NMD, i oktober 1999 og i januar 2000. Den sidste mislykkedes. Man har fra amerikansk side givet udtryk for, at tidsplanen for stillingtagen til etablering af systemet ikke ventes at blive berørt af det mislykkede forsøg. Man følger fortsat den oprindelige plan. Det tredje forsøg ventes gennemført i april/maj i år. Under alle omstændigheder er den politiske realitet, at der tidligst vil blive tale om at træffe en beslutning i løbet af sommeren.

Og lad mig her pointere, at NMD ikke kan sammenlignes med præsident Reagans SDI-